

T-kit
Egyenlő esély
fiataloknak

Az európai intézmények előszava

Bevonás: az Európai Bizottság jövőbeni céljai

Az Európai Bizottság és a nemzeti irodák napjainkban valósítják meg a „Hátrányos helyzetű fiatalok bevonása az Ifjúság 2000–2006 Programba” stratégiát. A stratégia arra a kihívásra válaszol, hogy Európában számos fiatal él elzárva attól a lehetőségtől, hogy részt vehessen a nemzetek között megvalósuló projektekben. Egyfelől azért, mert több akadály érzékelhető, másfelől azért, mert az ifjúságsegítők¹ és képzők nem megfelelően felkészültek ahhoz, hogy támogassák e célcsoport részvételét. A „hátrányos helyzetű fiatalok” kifejezés a részvétel útjában álló akadályokra utal, és nem célja, hogy megbélyegezze e csoportot. Ezek az akadályok lehetnek szociális, gazdasági, kulturális vagy földrajzi jellegűek, de eredhetnek fizikai vagy szellemi fogyatékoságból is. 2003-ra a célcsoport Ifjúság 2000–2006 Programban való részvételének lényeges növekedése, a kapcsolódó projektek különös figyelemmel történő kezelése a célunk. Az Ifjúság 2000–2006 Program különböző alprogramjai számos lehetőséget kínálnak a hátrányos helyzetű fiatalok részvételére, például az Európai Önkéntes Szolgálat (2. alprogram) rövid távú projektjeiben, valamint az Ifjúsági Kezdeményezések (3. alprogram) keretein belül a fiatalok által kezdeményezett és megvalósított projektekben. A célcsoport számára azonban egyéb projektek támogatása is lehetséges. A hátrányos helyzetű fiatalok bevonását célzó stratégia megvalósítása olyan területeken tapasztalható, mint az információnyújtás, motiválás, képzés, hálózatépítés, a nemzeti irodák közötti együttműködés, a jó példák bemutatása, tapasztalatcsere és a minőségi ellenőrzés. Emellett a már létező képzési eszközöket – mint a SALTO-YOUTH-t, az Ifjúság 2000–2006 Program állandó munkatársainak képzését és végül, de nem utolsósorban ezt a T-kitet – a befogadás irányába kormányozzuk. Éppen ezért általános keretek között a T-kit fontos eszköz, és bizonyára hozzájárul majd egy olyan Európához, amely egyre inkább befogadja a hátrányos helyzetű fiatalokat.

Pierre MAIRESSE

A változtatás stratégiája: az Európa Tanács nézőpontja

Ha van vesztese a francia forradalom három vezéreszméjének – a szabadságnak, az egyenlőségnek és a testvériségnek –, akkor az a testvériség volt az előző század '90-es éveiben. A posztmodern társadalom minden korábbi időszakhoz képest többre becsüli az individualizmust és a különbözőséget, míg úgy tűnik, hogy a szolidaritás társadalmi erénye a múlt régimódi maradványa csupán. Az Európa Tanács rasszizmus, antiszemitizmus, idegengyűlölet és intolerancia elleni kampányának szlogenje, a „TE IS MÁS VAGY, TE SEM VAGY MÁS”, amely arra irányult, hogy az egyenlőség és különbözőség elveit egyfajta örök harmóniába és felbonthatatlan, kölcsönös kapcsolatba helyezze, egyensúlyát veszítette, és az egyenlőtlenség és különbözőség irányába tolódott. Ez nemcsak a politikai rendszer egyfajta átmeneti hibájaként, a jóléti állam alulfinanszírozottságának köszönhetően következett be, hanem azért is, mert jó úton van afelé, hogy a hatalom új legitimációjává váljon, amely közvetlenül fenyegeti a társadalmi kohézió, az igazságosság és a méltányosság elveit. Ezen fejlemények jeleit már nagyon jól ismerjük: a kibővült Európa több országában magasak a munkanélküliségi ráták, számos fiatal számára csökken az esélyegyenlőség az oktatásban, de ugyanígy jelen van a marginalizáció, a társadalmi kirekesztés és a diszkrimináció is. És ha az Európa Tanács 45 tagországán belüli jelentős gazdasági, társadalmi és politikai különbségekről beszélünk, akkor Európa egész földrajzi régióit teljességükben perifériára szorultnak látjuk. Az ifjúságpolitika a bevonásról és a hozzáférés biztosításáról szól. Ahol a bevonás és a hozzáférés biztosított, ott működnek az irányelvek, míg ahol nem, ott ez szóba sem jöhet. A fegyveres konfliktusoktól a politikai és gazdasági rendszer változásain keresztül a gazdasági válságokig számos ok magyarázhatja az Európában élő fiatalok társadalmi helyzetének és kilátásainak rövid és hosszú távon jelen lévő túrhetetlen különbségeit, de nem ok arra, hogy az európai társadalom olyan fő értékeiről feledkezzünk meg, mint a társadalmi igazságosság és az esélyegyenlőség. Ehelyett ennek azt kellene jelentenie, hogy egyesítjük erőnket, és küzdünk azon körülmények ellen, amelyek ezeket az ellenséges állapotokat megteremtették. A megoldások azonban nem hullnak az ölünkbe. A politikai és társadalmi tettek mellett a fiataloknak helyi szinten, egyesületekben és hálózatokban, barátaikkal és kortársaikkal együtt kell kivenniük a részüket abból az erőfeszítésből, amely egy jobb világ megteremtéséhez szükséges. Ez az erőfeszítés részvételt és aktív állampolgárságot igényel; azt, hogy „birtokba veszik” Európát, hallatják a hangjukat, és kiállnak az érdekeikért. Mindezt el kell sajátítaniuk. A tanulás és a részvétel közötti kapcsolat nagyon erős. Az egyenlő esély fiataloknak című T-kit nem csupán egy újabb pedagógiai eszköz, hanem a változtatás stratégiájának egyik alapköve.

Peter LAURITZEN

¹ A T-kit egészében a nemzetközileg használatos „ifjúsági munkás” helyett az „ifjúságsegítő” kifejezést használjuk, mint ahogy az a magyar szaknyelvben is elfogadott. (lektor)